

Συνοπτικό Δελτίο Έρευνας

Τίτλος εκπαιδευτικού-ερευνητικού προγράμματος: *Η ποιότητα των φιλικών σχέσεων και η σημασία της στην ψυχολογική ευημερία και ανάπτυξη ταυτότητας στην εφηβεία*

Περίληψη

Η εφηβεία αποτελεί μια κρίσιμη αναπτυξιακή φάση, κατά την οποία οι νέοι διαμορφώνουν την προσωπική τους ταυτότητα και αναζητούν συναισθηματική υποστήριξη μέσα από τις κοινωνικές τους σχέσεις (Erikson, 1968· Steinberg, 2017). Οι φιλικές σχέσεις, ιδιαίτερα σε αυτό το στάδιο, έχουν αποδειχθεί καθοριστικές για την ψυχική ευημερία, την αυτοεκτίμηση και την αίσθηση του «ανήκειν» (Bukowski & Hoza, 1989· Hartup, 1996). Παρ' όλα αυτά, η έρευνα για το πώς ακριβώς οι ποιοτικές διαστάσεις της φιλίας συνδέονται με την ανάπτυξη της ταυτότητας και τη συναισθηματική ευημερία των εφήβων στον ελληνικό πληθυσμό παραμένει περιορισμένη. **Σκοπός** της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ της ποιότητας των φιλικών σχέσεων και της ψυχολογικής ευημερίας των εφήβων, καθώς και του τρόπου με τον οποίο οι φίλεις συμβάλλουν στη διαδικασία ανάπτυξης της ταυτότητας κατά την εφηβεία. Πρόκειται για μια ποσοτική μελέτη η οποία θα διεξαχθεί μέσω χορήγησης: 1) ερωτηματολογίου για τα δημογραφικά στοιχεία (φύλο, ηλικία, τάξη, οικογενειακή κατάσταση, αριθμός στενών φίλων), 2) Κλίμακας Ποιότητας Φιλίας (Friendship Quality Scale – FQS), που αξιολογεί παραμέτρους όπως η συντροφικότητα, η εμπιστοσύνη, η υποστήριξη και οι συγκρούσεις στις φιλικές σχέσεις, 3) Κλίμακας Ψυχολογικής Ευημερίας (Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale – WEMWBS), που εξετάζει το επίπεδο συναισθηματικής ισορροπίας, αυτοεκτίμησης και θετικών σχέσεων με άλλους και 4) Κλίμακας Ανάπτυξης Ταυτότητας (Dimensions of Identity Development Scale – DIDS), που εστιάζει στη διερεύνηση των διεργασιών αυτοπροσδιορισμού, δέσμευσης και αναζήτησης προσωπικών αξιών και στόχων. Για τη συλλογή των δεδομένων θα χορηγηθούν τα εργαλεία σε έντυπη μορφή στα σχολεία, σε συνθήκες τάξης, παρουσία της ερευνήτριας, διασφαλίζοντας πλήρη ανωνυμία και εμπιστευτικότητα και εθελοντική συμμετοχή. Δεδομένου ότι οι συμμετέχοντες είναι ανήλικοι, θα εξασφαλιστεί ενημερωμένη συναίνεση τόσο από τους ίδιους όσο και από τους κηδεμόνες τους. Σε περίπτωση που κατά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου προκύψει οποιαδήποτε συναισθηματική δυσφορία, οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν άμεσα χωρίς καμία συνέπεια. Η ερευνήτρια δεσμεύεται ότι θα τηρηθούν όλες οι παράμετροι της ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας (N. 4521/2018) για τον δεδομένο πληθυσμό. Η συλλογή των δεδομένων θα πραγματοποιηθεί το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2025-2026 και η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου εκτιμάται ότι θα διαρκέσει περίπου 20–25 λεπτά. Το δείγμα θα είναι ευκολίας (convenience sample) και θα αποτελείται από περίπου 100 μαθητές και μαθήτριες ηλικίας 12–18 ετών που φοιτούν σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο και λύκειο). Η συμμετοχή στην παρούσα έρευνα αναμένεται να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση του ρόλου των φιλικών σχέσεων στην ψυχολογική ανάπτυξη των εφήβων και στη δημιουργία παρεμβάσεων που ενισχύουν την ψυχική υγεία των νέων. Επιπλέον, η συμμετοχή ενδέχεται να προσφέρει στους εφήβους μία ευκαιρία αυτογνωσίας, μέσω του αναστοχασμού πάνω στις σχέσεις και τα συναισθήματά του.

Σημειώστε τον κύριο θεματικό άξονα της έρευνας με αναφορά στον παρακάτω κατάλογο :

<p>1.0 Ιστορία της Εκπαίδευσης 2.0 Εκπαιδευτική Πολιτική κ Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός 3.0 Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαίδευσης 4.0 Εκπαιδευτικό Σύστημα: Βαθμίδες, Τύποι Εκπαίδευσης, Οργανισμοί 4.1 Προσχολική Αγωγή 4.2 Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση 4.3 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση 4.4 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση 4.5 Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 4.6 Εκπαίδευση Ενηλίκων 4.7 Ειδική Αγωγή 4.8 Ιδιωτική Εκπαίδευση 4.9 Θεωρία και Σχεδιασμός Προγραμμάτων Σπουδών 1.0 Διδακτική Θεωρία και Πράξη 6.1 Γλώσσα 6.2 Ανθρωπιστικές Επιστήμες 6.3 Μαθηματικά 6.4 Φυσικές Επιστήμες 6.5 Τεχνολογία - Πληροφορική 6.6 Κοινωνικές Επιστήμες 6.7 Φυσική Αγωγή 6.8 Ξένες Γλώσσες 6.9 Αισθητική Αγωγή 7.0 Ειδικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα 7.1 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση 7.2 Διαπολιτισμική εκπαίδευση 7.3 Συμβουλευτική & Επ/κος Προσανατολισμός 8.0 Εκπαιδευτικό Υλικό κ Εκπαιδευτική Τεχνολογία 1.0 Εκπαιδευτική Αξιολόγηση 2.0 Εκπαιδευτικός 3.0 Μάθηση 4.0 Ψυχολογία 12.1 Ψυχολογικές Ιδιότητες Ατόμου και Ανάπτυξη Ατόμου 13.0 Επιστήμες της Αγωγής 14.0 Εκπαίδευση και Κοινωνία 14.1 Ισότητα και Μεροληψία 14.1.1 Ισότητα των Δύο Φύλων 14.2 Κοινωνικά Προβλήματα 14.2.1 Βία στα Σχολεία 14.2.2 Ναρκωτικά στα Σχολεία</p>	<p>Όνοματεπώνυμο Υπεύθυνου Έρευνας: Μαρία Μαρκοδημητράκη, Καθηγήτρια Αναπτυξιακής Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης Μέλη Ερευνητικής Ομάδας: Λαρδοπούλου Ειρήνη-Παΐσια, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, ΜΠΣ Αναπτυξιακή Ψυχολογία & Παιδαγωγικές Εφαρμογές</p>
<p>Επιστημονικός Φορέας για την Ελλάδα: Πανεπιστήμιο Κρήτης Διεύθυνση Φορέα : ΠΤΠΕ, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, 74100 Ρέθυμνο Τηλέφωνο: 28310 77693 Διεύθυνση ερευνήτριας: Σοφοκλή Βενιζέλου 20, Ρέθυμνο Τηλέφωνο: 6909216424 e-mail: rptrep940@edc.uoc.gr</p>	<p>Φορέας/Πρόγραμμα Χρηματοδότησης : Διεύθυνση Φορέα Χρηματοδότησης: Χωρίς χρηματοδότηση Τηλέφωνο :-----</p>
<p>Έτος/Ετη διεξαγωγής έρευνας 2025-2026</p>	<p>Προγραμματισμένος χρόνος ολοκλήρωσης Ιούνιος 2026</p>
<p>Ιδιότητα ερευνητριών/τών 1. Καθηγητής 2. Προπτυχιακός φοιτητής 3. Μεταπτυχιακός φοιτητής 4. Υποψήφιος διδάκτωρ 5. Εκπαιδευτικός 6. Άλλη ιδιότητα:</p>	<p>Σημειώστε ως έξι λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με το θέμα της έρευνας</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Φιλικές σχέσεις 2. Εφηβεία 3. Ταυτότητα 4. Ψυχολογική ευημερία
<p>Δείγμα έρευνας: Μαθητές/τριες Γυμνασίου & Λυκείου (περίπου 100)</p>	<p>Σχολική βαθμίδα δείγματος: Γυμνάσιο & Λύκειο</p>
<p>Πεδίο Έρευνας (Νομός/οί): Όλοι</p>	

15.0 Οικονομία και Εκπαίδευση
16.0 Συγκριτική Εκπαίδευση
17.0 Έρευνα και Μεθοδολογία
18.0 Γενικά Θέματα
19.0 Υγεία
19.1 Αγωγή υγείας

Υπογραφή

Μαρία Μαρκοδημητράκη

Συναίνεση κηδεμόνα

Η παρούσα έρευνα αποσκοπεί να διερευνήσει την ποιότητα των φιλικών σχέσεων και τη σημασία της στην ψυχολογική ευημερία και ανάπτυξη ταυτότητας στην εφηβεία. Η συμμετοχή στην παρούσα έρευνα αναμένεται να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση του ρόλου των φιλικών σχέσεων στην ψυχολογική ανάπτυξη των εφήβων και στη δημιουργία παρεμβάσεων που ενισχύουν την ψυχική υγεία των νέων. Επιπλέον, η συμμετοχή ενδέχεται να προσφέρει στους εφήβους μία ευκαιρία αυτογνωσίας, μέσω του αναστοχασμού πάνω στις σχέσεις και τα συναισθήματά τους. Διεξάγεται από την Ειρήνη-Παϊσία Λαρδοπούλου, μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ *Αναπτυξιακή Ψυχολογία & Παιδαγωγικές Εφαρμογές*, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης, email: ptpep940@edc.uoc.gr & eirinilardopouloy@gmail.com. Επόπτρια είναι η Δρ. Μαρία Μαρκοδημητράκη, Καθηγήτρια Αναπτυξιακής Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, email: markodim@uoc.gr.

Η έρευνα αυτή δε λαμβάνει χρηματοδότηση από κανένα φορέα.

Η έρευνα έχει λάβει έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης με αρ.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την παρούσα έρευνα μπορείτε να επικοινωνήσετε με την ερευνήτρια στην ηλεκτρονική διεύθυνση της.

Για οποιαδήποτε παράπονα ή καταγγελίες σχετικά με τη διεξαγωγή της έρευνας μπορείτε να προσφύγετε στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (ehde@uoc.gr). Για οποιαδήποτε καταγγελία σχετικά με τη διαχείριση των προσωπικών σας δεδομένων μπορείτε να απευθύνεστε στην Υπεύθυνη Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων του Πανεπιστημίου Κρήτης (dpo@uoc.gr) και σε κάθε περίπτωση στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (complaints@dpa.gr).

Η συμβολή σας στην έρευνα είναι εξαιρετικά σημαντική ώστε να μελετηθούν οι φιλικές σχέσεις στην εφηβεία και ο αντίκτυπός τους στην ψυχική ευημερία των εφήβων.

Περιοχές συναίνεσης

Έχω διαβάσει και έχω κατανοήσει το περιεχόμενο της ενότητας Πληροφόρησης συμμετεχόντων.

Μου δόθηκε αρκετός χρόνος για να αποφασίσω αν θέλω να συμμετέχω σε αυτή την έρευνα.

Έχω λάβει ικανοποιητικές εξηγήσεις για τη διαχείριση των προσωπικών μου δεδομένων.

Καταλαβαίνω ότι η συμμετοχή μου είναι εθελοντική και μπορώ να αποχωρήσω οποιαδήποτε στιγμή χωρίς να δώσω εξηγήσεις και χωρίς καμία συνέπεια.

Κατανόω ότι αν αποχωρήσω από την έρευνα τα δεδομένα μου θα καταστραφούν.

Κατανόω ότι μπορώ να ζητήσω να καταστραφούν οι πληροφορίες που έδωσα στο πλαίσιο της έρευνας αμέσως μετά την υποβολή της συμπληρωμένης φόρμας.

Γνωρίζω με ποιον μπορώ να επικοινωνήσω αν επιθυμώ περισσότερες πληροφορίες για την έρευνα.

Γνωρίζω σε ποιον μπορώ να απευθυνθώ για παράπονα ή καταγγελίες.

Γνωρίζω σε ποιον μπορώ να απευθυνθώ για να ασκήσω τα δικαιώματά μου.

Διαβάζοντας τα παραπάνω

Ονοματεπώνυμο και υπογραφή

Συνοινώ για συμμετοχή της/του
μαθήτριας/μαθητή και την δική μου συμμετοχή
στην έρευνα

Δε συνοινώ για συμμετοχή μου στην έρευνα